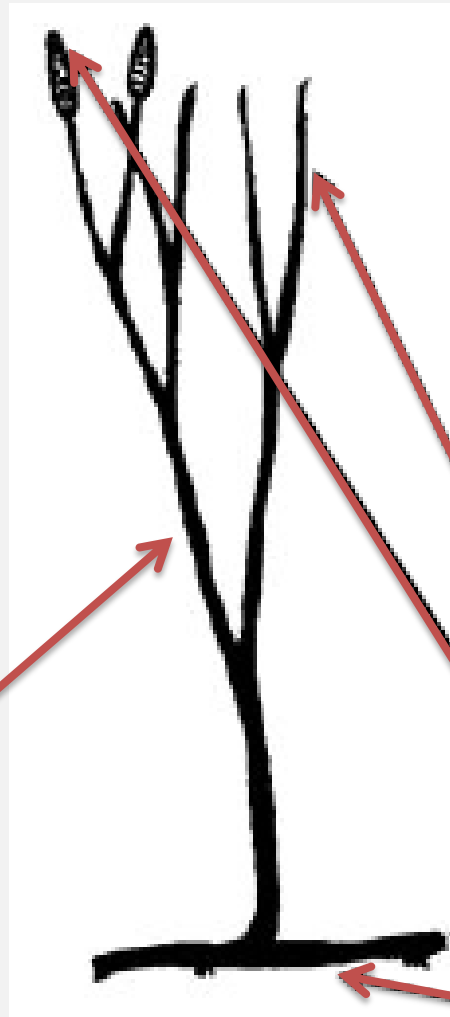

Organologie

- vegetativní orgány
- reprodukční orgány

Telomová teorie (Zimmermann, 1930)

mezom

sterilní telom

fertilní telom

rizomoid

Kořen – radix

Obecná charakteristika

- radiálně symetrický
- pozitivně geotropický růst
- apikální meristémy
- heterotrofní povahy
- funkce kořene
 - čerpání vody a roztoků z půdy
 - upevňuje rostlinu v podkladu
 - syntéza organických látek
 - symbióza
- kořenová soustava

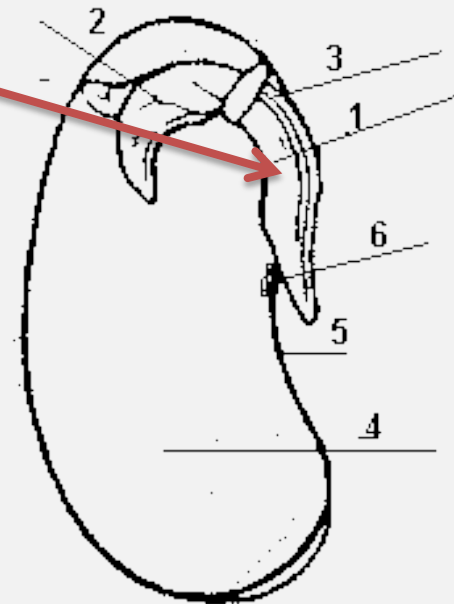
Ontogeneze kořene

radicula

hlavní kořen

postranní kořeny

adventivní kořeny

Vnější stavba kořene

allorhizní kořenová soustava

homorhizní kořenová soustava

- primární
- sekundární

Tvary kořene

nitkovitý

válcovitý

vřetenovitý

řepovitý

srdcovitý

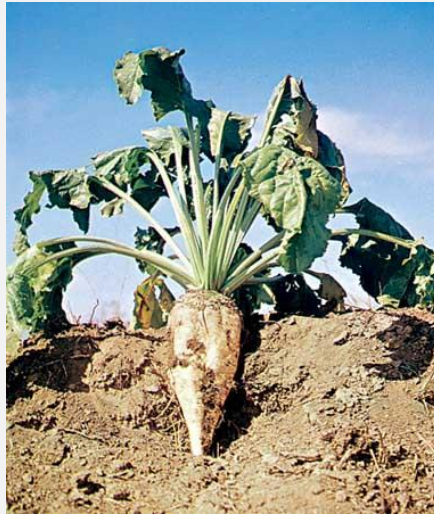
hlíznatý

chůdovitý

Metamorfózy kořene

zásobní funkce

kontraktilní kořeny

upevňovací funkce
sloupové kořeny
příčepivé kořeny
vzdušné kořeny

pneumatofory
haustoria
funkce množení
mykorrhiza
ektotrofní
endotrofní
kořenové hlízky

Stonek – caulis

Obecná charakteristika

- prýt
- článkovaný útvar
- funkce stonku

nese listy a květy, orientace ke světlu

spojení mezi listy a kořeny

asimilace

zásobní funkce

hrnatý

okrouhlý

trojhranný

mnohohranný

rýhovaný

Vnější stavba stonku

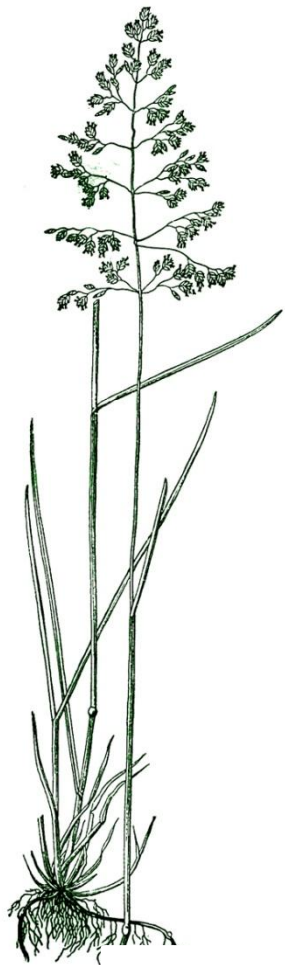
radiálně symetrický

nody – uzliny

internodia

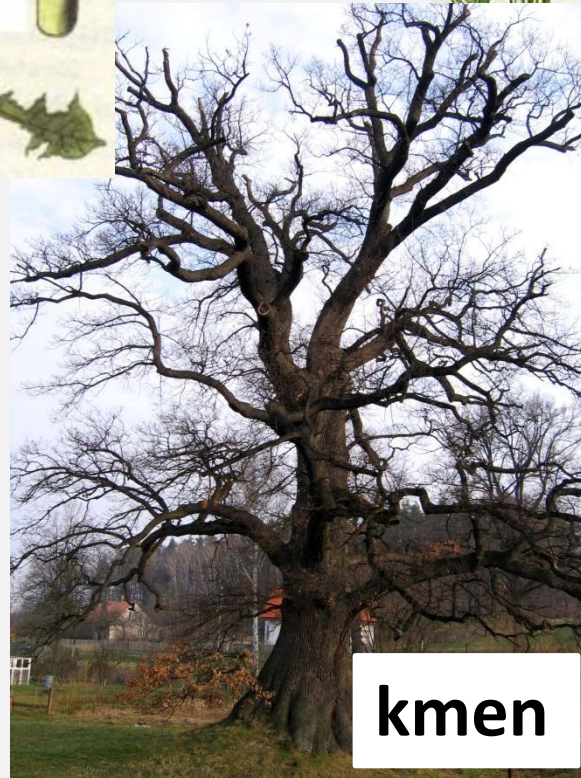
Typy stonků podle vzhledu

stéblo

stvol

kmen

lodyha

Pupeny jsou kryty

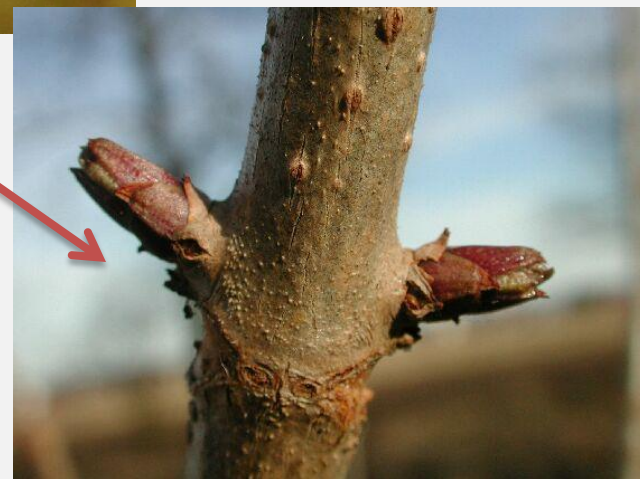
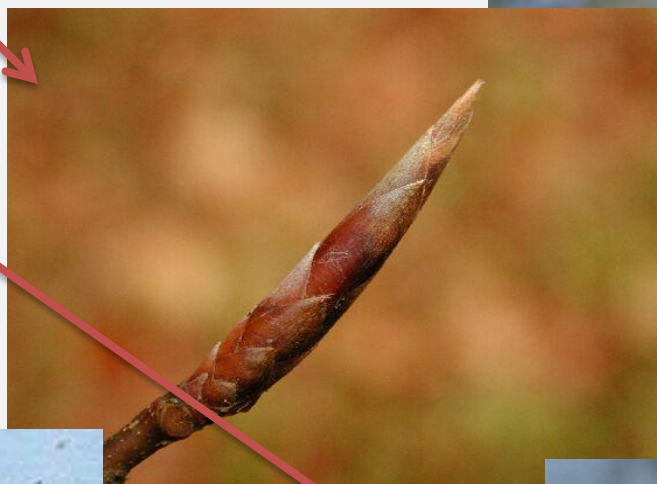
šupinami

palisty

v rozšířené části řapíku

nahé

polonahé

Zakládání pupenů

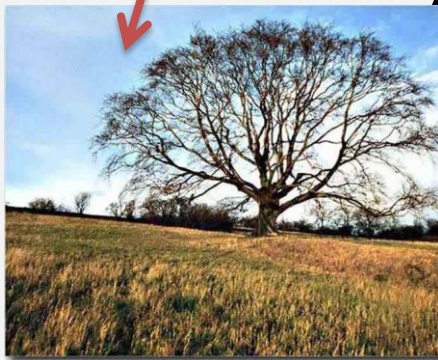
vedle sebe – kolaterálně

nad sebou – seriálně

Boční větve

makroblasty

brachyblasty

bazitonické

akrotonické

mezotonické

adventivní pupeny pacibulky

Větvení stonku

dichotomické
(pseudomonopodium)

holoblastické
monopodium
sympodium
(dichazium, monochazium)

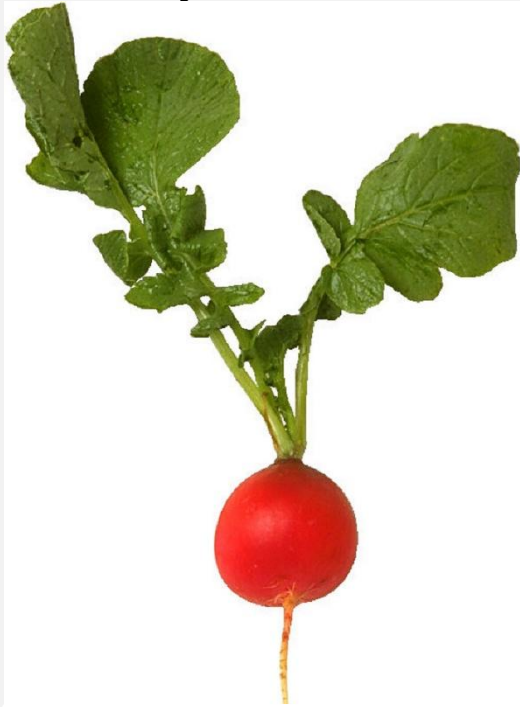
Zakládání postranních pupenů

vstřícné, křížmostojné
střídavé

Metamorfózy stonku

hlízy

stonková hlíza z
jednoho
internodia

stonková hlíza
z více internodií

bulva

hlízy

kaudex

bazální stonková hlíza

cibule

suknice

podpučí

dužnatá bazální část lodyhy

pachykaulom

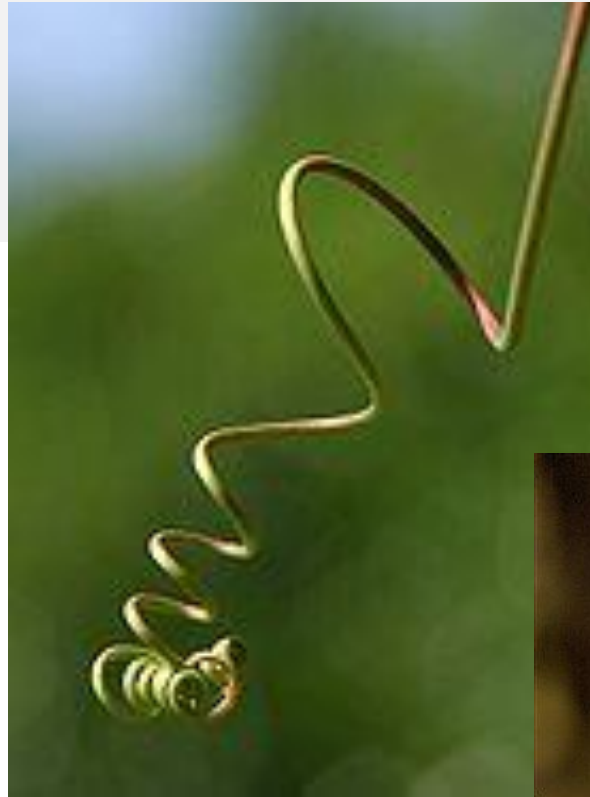
oddenek

oddenková hlíza

úponek

kolec

fylokladium

List – phylloma

Obecná charakteristika

funkce

fyloid

pravý list

fylogeneze

enafyl (Psilophyta) →

stegofyl

megafyl

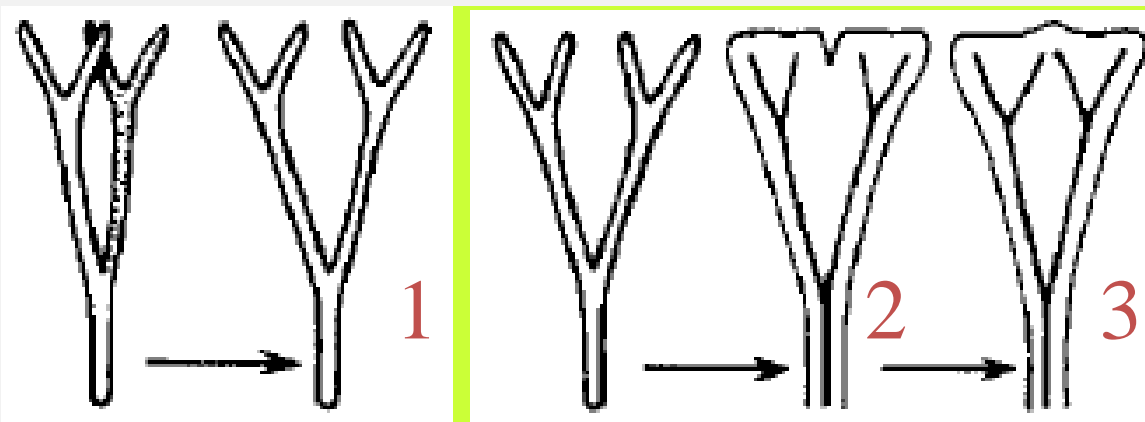
planace 1

kladodifikace 2

syntelomizace 3

dorziventralizace

mikrofyl ↓

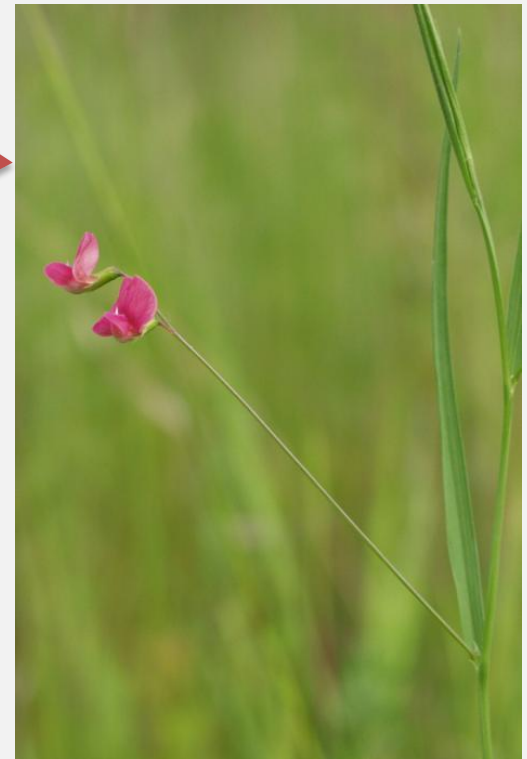
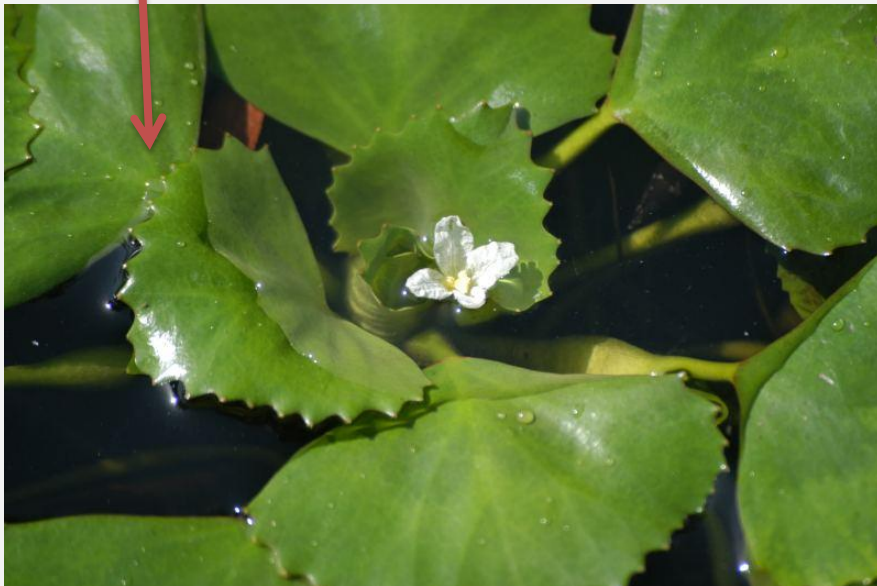
Části listu

Řapík

funkce

nafouklý (s aerenchymem)

fyliodium

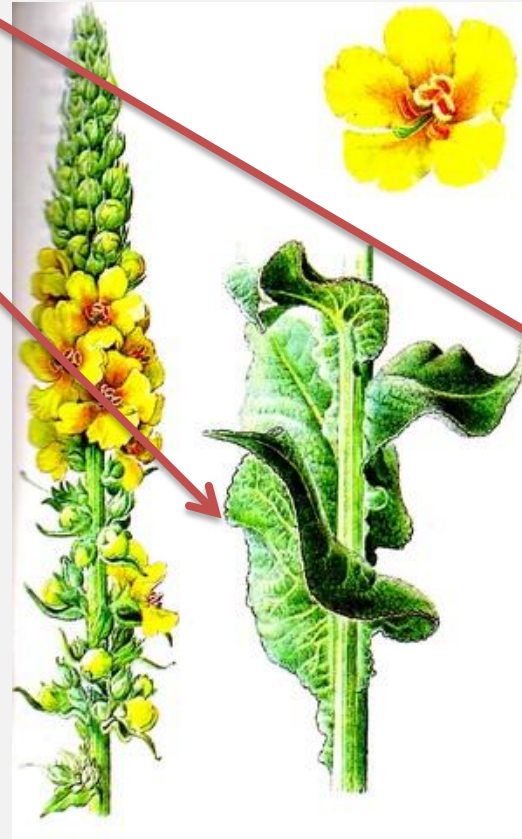
Dělení listů z hlediska přisedání na stonek

listy řapíkaté

přisedlé

prorostlé

sbíhavé

Dělení listů z hlediska přisedání na stonek

objímavé

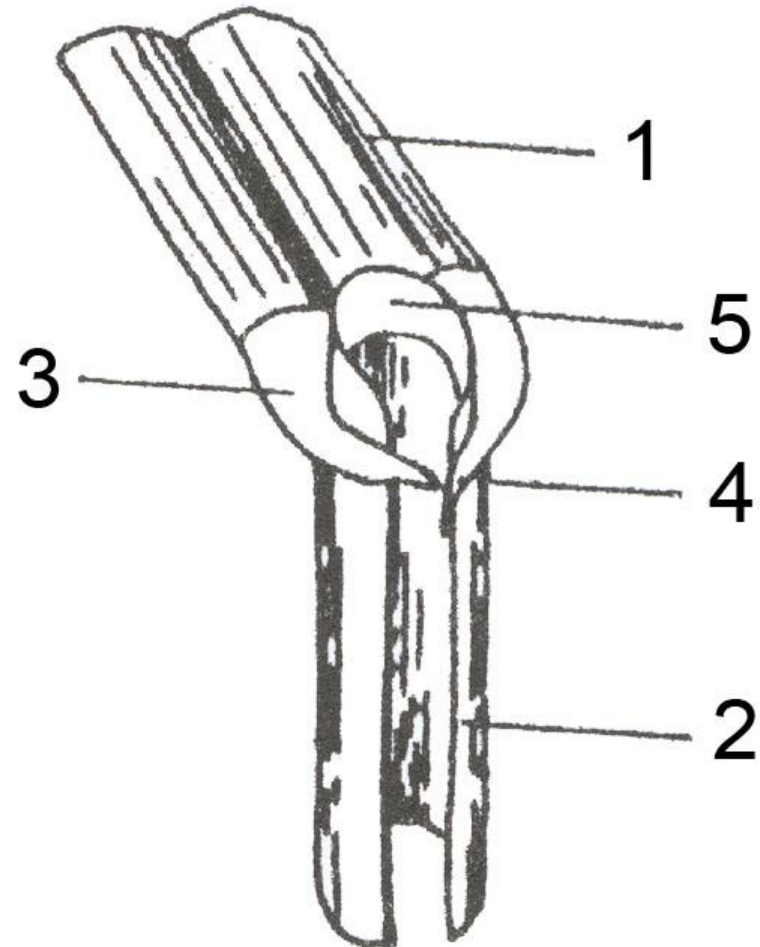
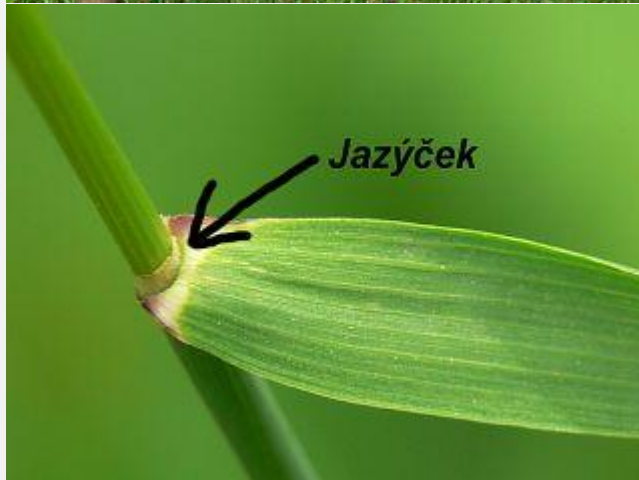
Palisty

prchavé
opadavé
vytrvalé
botka
trny

Listová pochva

jazyček, ouška

Čepel – žilnatina

vidličnatá

rovnoběžná

souběžná

zpeřená

dlanitá

znožená

bifaciální x monofaciální list

Tvar čepele

symetrický x asymetrický

Jednoduché listy

nedělená čepel

celistvá

členěná (dlanitě, peřeně)

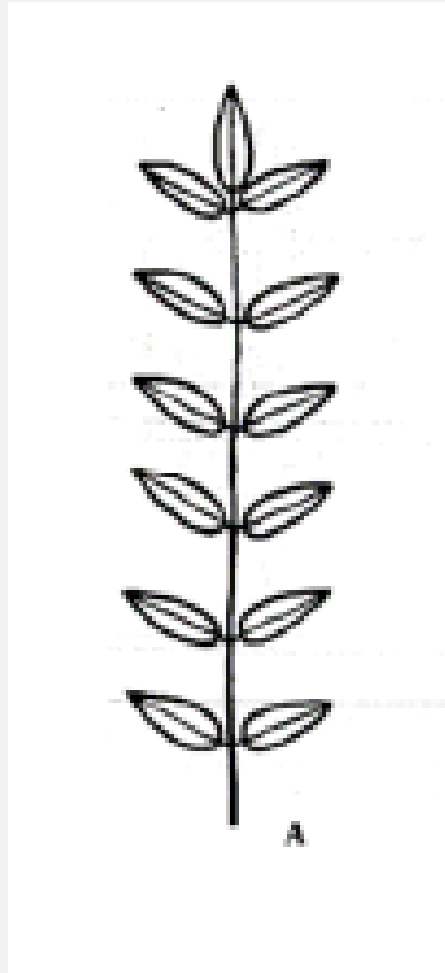
Podle hloubky zářezů

- laločnaté
- klané
- dílné
- sečné

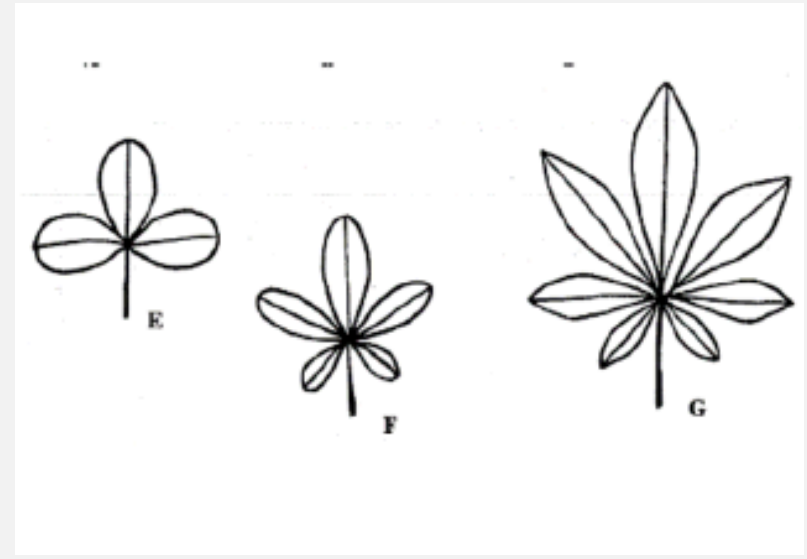
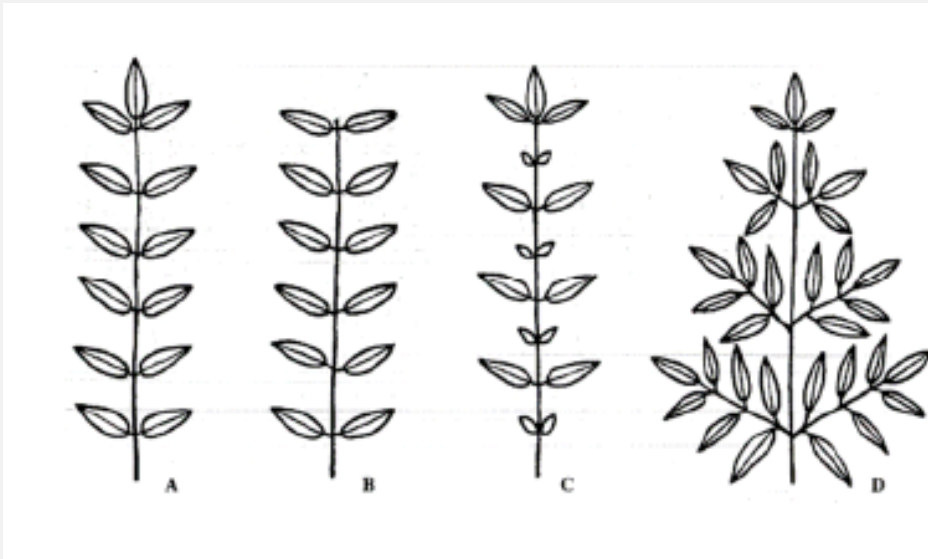

Složené listy

- řapík
- vřeteno
- jařma
- lístek
- řapíček

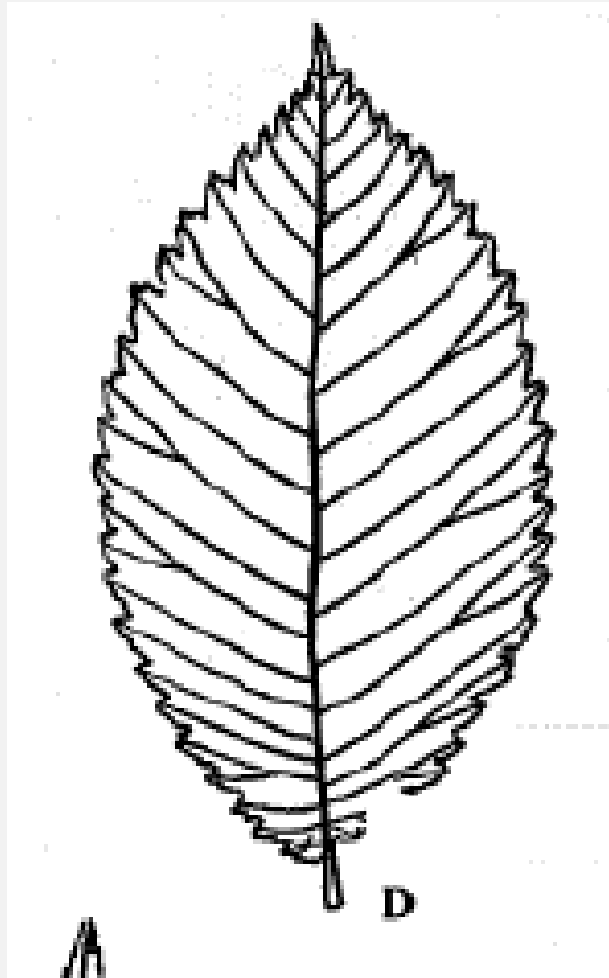

lichozpeřené
suzozpeřené
přetřovaně lichozpeřené
dvakrát zpeřené
dlanitě složené
znožené

Tvar čepel

- obrys
- báze
- okraj
- zakončení

Vernace

složená

plochá

podvinutá

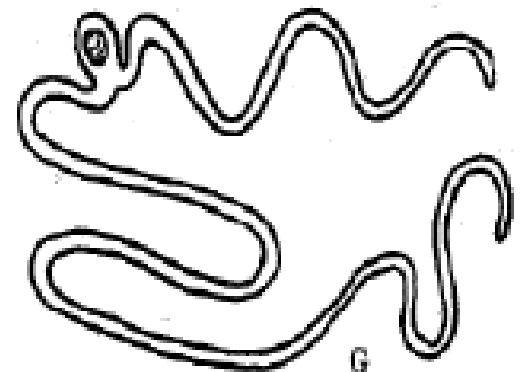
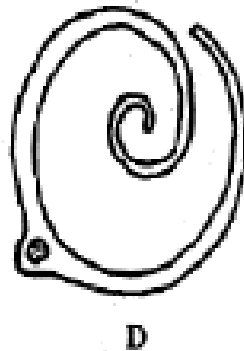
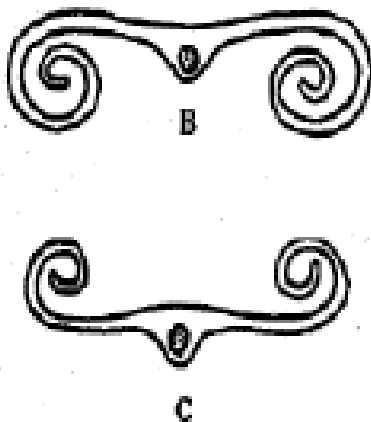
circinátní

nadvinutá

schumlaná

svinutá

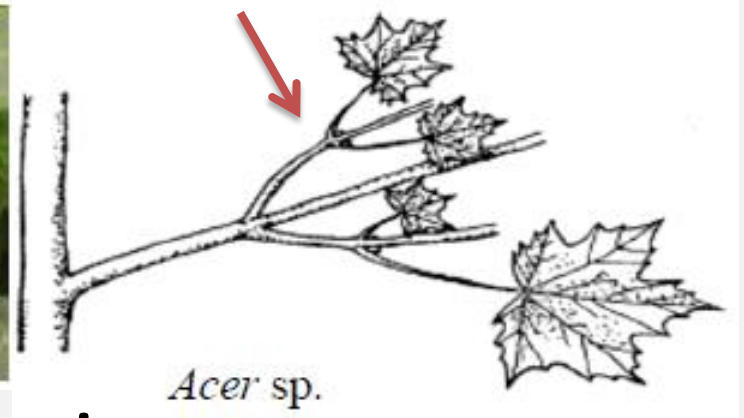
řasnatá

G

Útvary listového původu

lupenité listy (heterofylie, anizofylie)

děložní lístky

šupiny

listeny

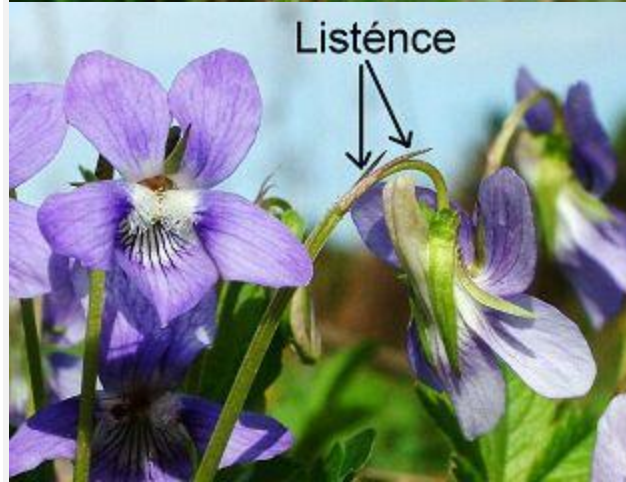
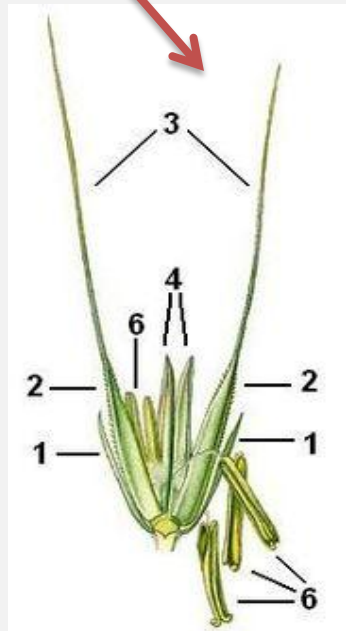
toulec

zákrov

obal a obalíček

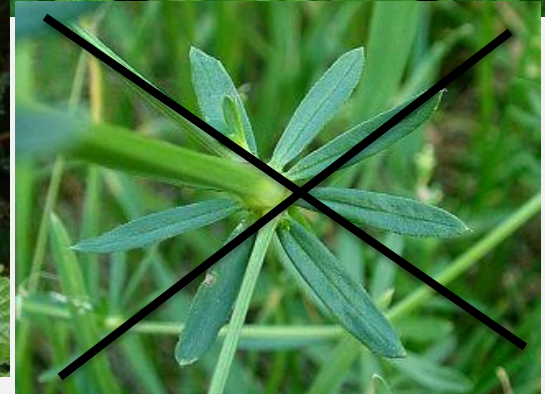
pleva a plucha

listence

Postavení listů

nepravidelné
střídavé
vstřícné
v přeslenu

Vytrvalost listů

opadavé x neopadavé

Metamorfózy listů

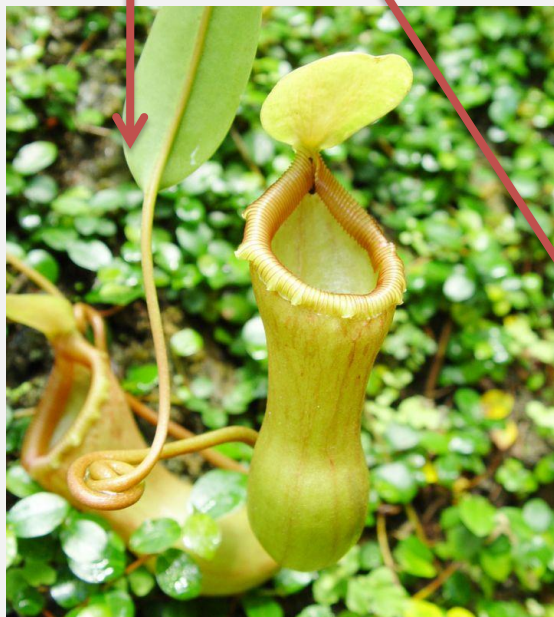
trny

zásobní orgány

úponky

láčka

cibule

Habitus a délka života rostlin

dřeviny

stromy

keře

polokeře

Byliny

jednoleté – anuely
(efemery, efemeroidy)
dvouleté – bieny
vytrvalé – pereny
polykarpické
monokarpické

Monokarpické rostliny

Květ

- obecná charakteristika
 - květní lůžko
 - květní obaly
 - soubor tyčinek
 - soubor pestíků
- funkce
- velikost
- délka trvání květu

Fylogeneze květu

- pseudantiová teorie
- euantiová teorie

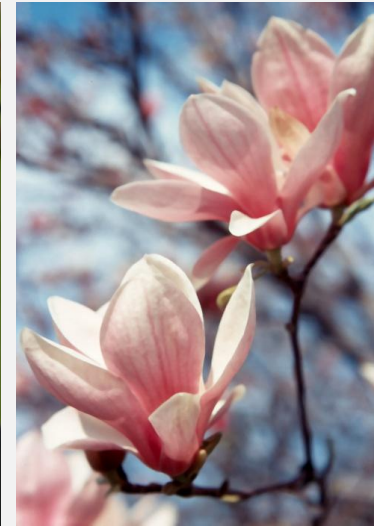
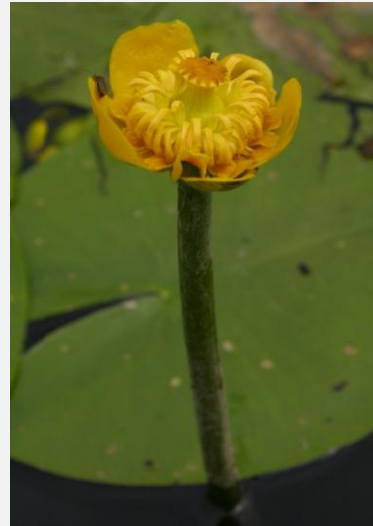

Pohlavnost květů

- oboupohlavné
- jednopohlavné
 - jednodomé (monoecické)
 - dvoudomé (dioecické)
- polygamní rostliny
- sterilní květy

Uspořádání květních orgánů

- acyklické (spirální)
- spirocyklické
- cyklické
 - aktinomorfní
 - zygomorfní
 - bisymetrické
- sekundárně asymetrické

<http://botanika.wendys.cz>

Canna X generalis
Mo Fayyaz

<http://botanika.wendys.cz>

Uspořádání květních orgánů

- n-cyklické
 - n-merické
 - izomerické
 - anizomerické
 - alternace květních orgánů
- podle otevírání rozlišujeme
- chasmogamické
 - kleistogamické

Stavba květu

Květní lůžko (receptakulum)

- češule
- číška

Květní obaly (periant)

- homochlamydní
- heterochlamydní
- achlamydní

Stavba květu

Kalich (calyx)

- sepalum
- podle srůstu lístků
 - chorisepalní
 - synsepalní
 - kališní trubka
 - kališní cípy
- podle vytrvalosti
 - vytrvalý
 - prchavý
- šupiny, chmýr

Stavba květu

Koruna (corolla)

- petalum
- funkce
- podle tvaru

choripetalní

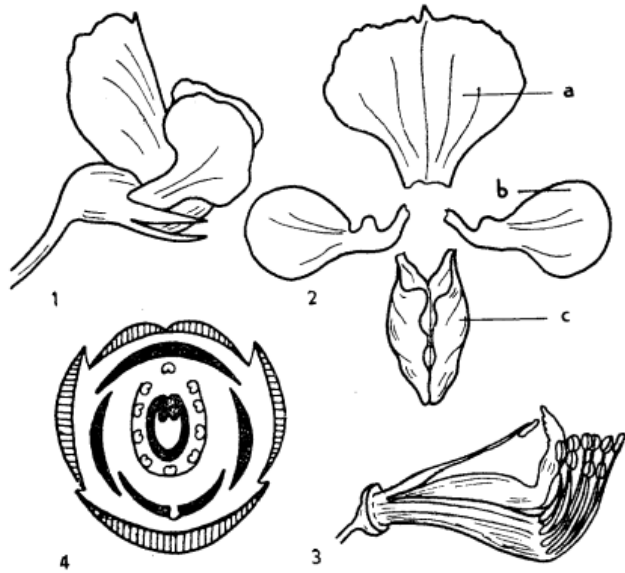
sympetalní

pavéza, křídla, člunek

horní pysk, dolní pysk

ostruha

1 – květ, 2 – rozložené korunní listky; a – pavéza, b – křídla, c – čunek; 3 – dvoubratré tyčinky a pestík, 4 – květní diagram vřkavovitých

Stavba květu

- prchavá koruna
- petalizace tyčinek
- nektária

florální

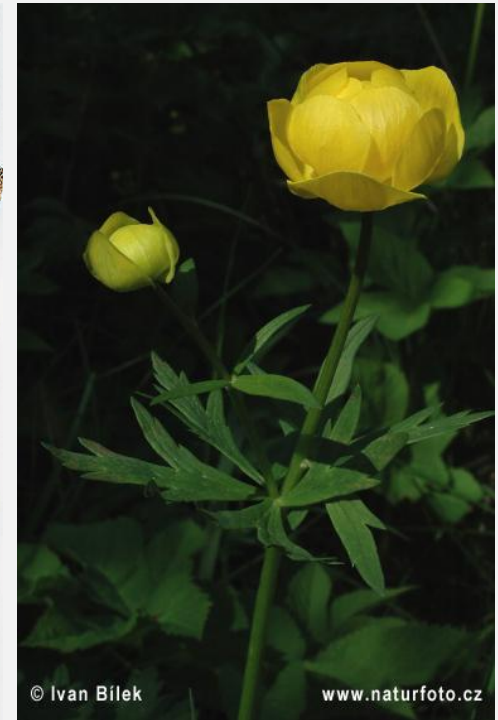
extraflorální

Stavba květu

Okvětí (perigon, perigonium)

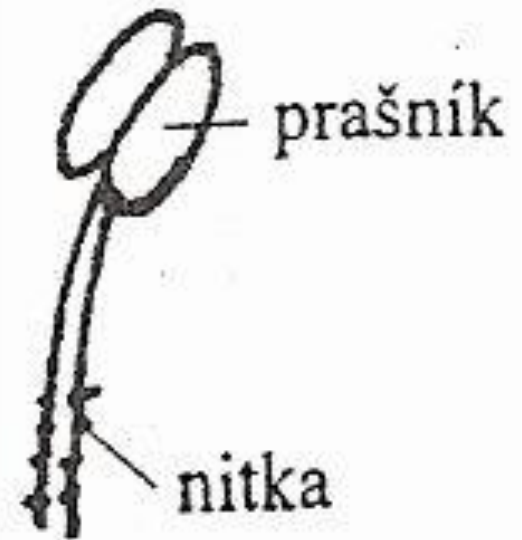
- tepalum
- homotepalní
- heterotepalní

Andreceum

- tyčinka (stamen)
 - nitka
 - konektiv (spojidlo)
 - prašník (prašné váčky, prašná pouzdra)
- ve spirále, ve svazečcích – bratrstva
- prašníková trubka
- větvené tyčinky

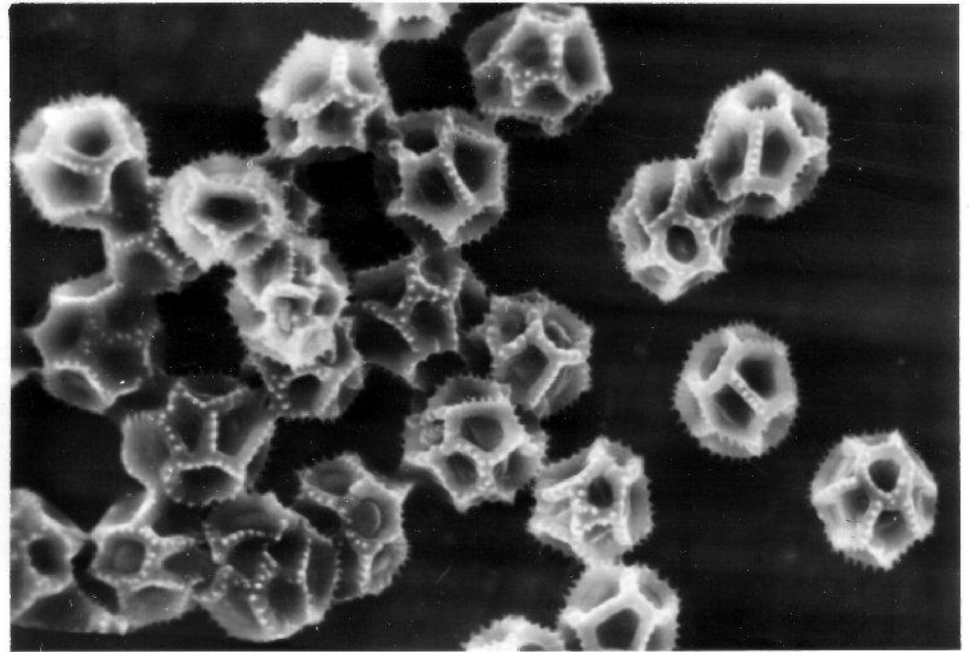

Andreceum

- prašníky
 - introrzní
 - extrorzní
 - laterální
 - otvory nebo chlopněmi
- staminodium (patyčinka)

Andreaceum

pylové zrno
exina, intina
apertury,
tetrády
brylky
palynologie

Gyneceum

- plodolist, karpel
- volné
- srostlé, pestík

Gyneceum

gyneceum

- apokarpní
- cenokarpní

synkarpní

parakarpní

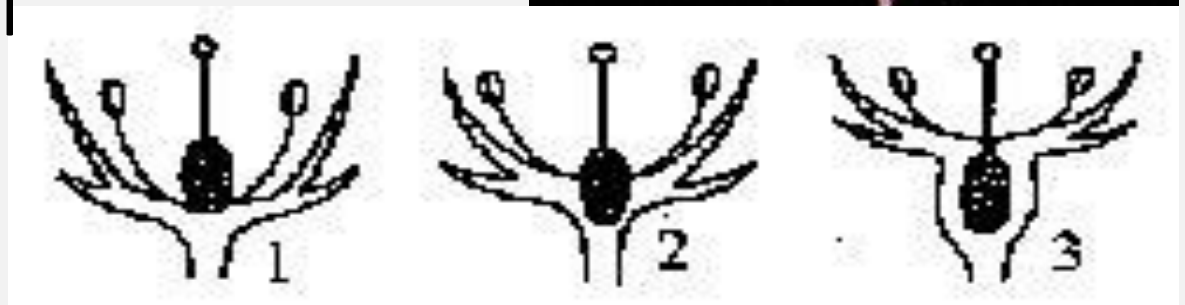
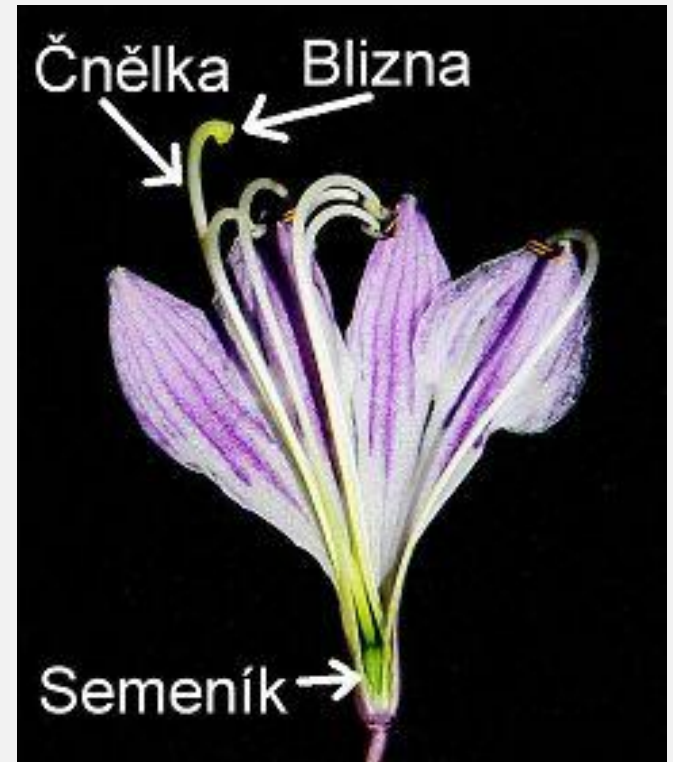
lyzikarpní

placentace

Gyneceum

- pestík (pistillum)
 - semeník
 - čnělka, stylodia
 - blizna
- pistilodium
- semeník
 - svrchní
 - polospodní
 - spodní

Gyneceum

vajíčko (megasporangium)

- integumenty
- otvor klový (mikropyle)
- vaječné poutko
- vajíčka

 přímá (atropická)

 obrácená (anatropická), raphe

 příčná (kampylotropická)

Opylování

- autogamie (samosprašnost)
 - kleistogamické květy
- agamospermie (apomixie), dědičná agamospermie
- alogamie (cizosprašnost)
 - dichogamie
 - proterandrie
 - proterogynie
 - velikost bliznových papil a pylových zrn
 - vzájemná poloha blizen a prašníků
 - inhibice klíčení pylu na blizně
 - inhibice růstu pylové láčky
 - heterostylie (různočnělečnost)
 - herkogamie
- samčí sterilita

Opylování

Mechanismy opylování

- zoogamie
 - entomogamie
 - ornitogamie
 - chiropterogamie
 - malakogamie
- anemogamie
- hydrogamie

Plod

- vznik přeměnou semeníku, případně dalších částí
- vyživuje a chrání semena, podílí se na jejich rozšiřování
- různá velikost
- obsahuje jedno nebo více semen

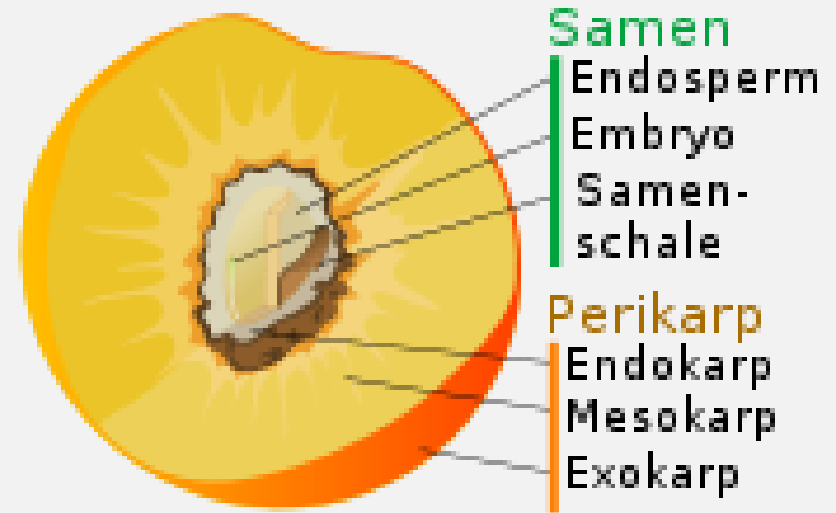
Plod není:

- jinan – semeno s dužnatým osemením
- tis – epimatium, vychlípenina z poutka
- jalovec – galbulus – dužnatá šiška

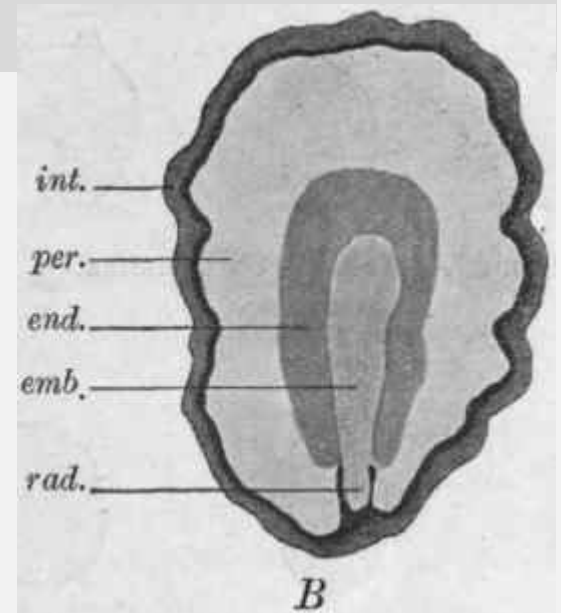
Plod

- oplodí (perikarp)
 - exokarp
 - mezokarp
 - endokarp
 - pulpa
- heterokarpie
- klasifikace plodů

Semeno

- z oplozeného vajíčka
- stavba
 - osemení
 - perisperm
 - endosperm
 - zárodek – embryo
- hilum (jizva, pupek)
- raphe (šev)
- hospodářský význam semen a plodů

Šíření rostlin

- diaspora
- autochorie
 - vystřelování semen
 - vlastním pohybem diaspor
 - barochorie
 - rozšiřování rozrůstáním
(strategie falanga)

Šíření rostlin

- anemochorie
 - drobné diaspory
 - diaspory s létacím zařízením
 - stepní běžci
 - balisti

Šíření rostlin

- hydrochorie
- zoochorie
 - epizoochorie
 - endozoochorie
 - tvorba zásob, výstelka hnízd, plýtvavý žír
 - myrmekochorie – ariloidy

Šíření rostlin

- antropochorie
 - archeofyty
 - neofyty

